

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Č.j. MŠ EK 144/10

VYPRACOVANÝ NA ZÁKLADĚ RVP PV Č.J. 32405/2004-22

NÁZEV ŠKOLY: MATEŘSKÁ ŠKOLA ELIŠKA, OPAVA,
E. KRÁSNOHORSKÉ 8,
příspěvková organizace

NÁZEV PROGRAMU:

„S ELIŠKOU SLAVÍME CELÝ ROK“

Platnost: 2010 – 2013

Ve spolupráci s pedagogickými pracovníci školy vypracovala:

Bc. Hana Paterková
řed.školy

OBSAH

I. Identifikační údaje

II. charakteristika školy

Z historie školy

Současná charakteristika školy

Počet tříd

Škola spolupracuje

Spolupráce s rodiči/ zákonnými zástupci, spoluúčast

III. charakteristika vzdělávacího programu

1. KRÉDO MŠ ELIŠKA
2. Koncepce mateřské školy
3. Vzdělávací cíle
4. Formy vzdělávání
5. Speciální programové aktivity – dílčí programy:
 - a. speciální a podpůrné terapie
 - b. zájmové terapie
6. Vzdělávací záměr

IV. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Organizace vzdělávání na škole
2. Organizace práce ped. pracovníků a asistentů pedagoga
3. Podmínky zařazování dětí do MŠ
4. Personální podmínky
5. Psychosociální podmínky
6. Životospráva

V. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

A. Zásady pro zpracování a realizaci ŠVP

B. Charakteristika a záměry bloku:

C. Časový rozsah:

D. Tématické celky, jejich části, záměry a kompetence:

1. Tématický celek: ELIŠKA SLAVÍ NAROZENINY
2. Tématický celek: ELIŠČINA PODZIMNÍ BAREVNÁ SLAVNOST
3. Tématický celek: S ELIŠKOU NAD MRAKY
4. Tématický celek: ELIŠKA SE TĚŠÍ NA JEŽÍŠKA
5. Tématický celek: ZIMA, ZIMA, ZIMA JE, ELIŠKA SE RADUJE
6. Tématický celek: ELIŠČINO MAŠKAŘENÍ
7. Tématický celek: HURÁ ELIŠKO, JARO JE TU
8. Tématický celek: SLAVNOST ČARODEJNIC
9. Tématický celek: ELIŠKA PŘEJE MAMINKÁM
10. Tématický celek: ELIŠKA SLAVÍ S DĚTMI Z CELÉHO SVĚTA

VI. Evaluační systém

Cíl evaluace

Oblasti evaluace

- 1. Kvalita naplňování zvolených záměrů , programových cílů včetně kvality výsledků vzdělávání u dětí**
- 2. Kvalita způsobů zpracování učiva - soulad - ŠVP -TVP - RVP, jeho realizace – vyhodnocování tematických celků**
- 3. Kvalita vzdělávací práce pedagogů i součinnosti provozních pracovníků**
- 4. Osobní rozvoj pedagogů**
- 5. Evaluace speciálních programových aktivit**
- 6. Evaluace zájmových terapií**
- 7. Speciálně pedagogická diagnostika-tvorba individuálních vzdělávacích plánů**
- 8. Evaluace personálních pomůcek**
- 9. Evaluace materiálních podmínek**
- 10. Evaluace ekonomických podmínek**
- 11. Evaluace organizačních podmínek školy**
- 12. Evaluace spolupráce s rodinou**
- 13. Evaluace spolupráce se SG, s KPTPD Opava, se zřizovatelem, veřejností**

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Mateřská škola Eliška, Opava,
E. Krásnohorské 8, příspěvková organizace

Adresa: Opava, Elišky Krásnohorské 8, PSČ 74601

E-mailová adresa: skolka.eliska@volny.cz

www stránky: www.mseliska.cz

Telefon, mobil: **553175807, 731470804**

Zřizovatel: MSK KÚ, odbor školství, mládeže a sportu,

Adresa zřizovatele: **28.října 117, 702 18 Ostrava**

IČ zřizovatele: **70 890 692**

Ředitelka školy: Hana Paterková, Bc.

Statutární zástupkyně: Petra Kirschnerová, Bc.

Provoz školy: 6.30 hod.– 16.00 hod.

Školní vzdělávací program:

„S Eliškou slavíme celý rok“

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Z historie školy:

Mateřská škola leží na okraji města , v klidném a čistém prostředí. Budova byla postavena v roce 1974 poblíž městského hřbitova současně s malým sídlištěm, v jehož centru je umístěna. Čtyřtřídní mateřská škola s kapacitou 120 – 140 dětí se po osmi letech svého působení začala postupně proměňovat ve školu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nejprve se název školy změnil na Zvláštní mateřskou školu, pak MŠ pro děti vyžadující zvláštní péči, od roku 1990 do roku 1995 to byla Speciální mateřská škola. Se vstupem do právní subjektivity 9.12.1995 se název změnil na Speciální mateřskou školu pro tělesně postižené. Od roku 2006 jsme byli Mateřská škola pro tělesně postižené a od roku 2008 Mateřská škola Eliška, Opava, E. Krásnohorské 8, příspěvková organizace. Přeměna ve školu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami probíhala postupně od r. 1982 . Nejprve to byly dvě speciální třídy pro děti zrakově postižené, potom elokované pracoviště, složené ze dvou tříd pro děti mentálně postižené při Psychiatrické léčebně a tříd pro děti somaticky postižené na dětském oddělení nemocnice v Opavě a ve Vítkově. V roce 1983 byla v budově školy otevřena třída pro děti s vadami řeči, v roce 1984 třída pro děti mentálně retardované a v roce 1986 třída pro děti tělesně postižené. Ke vzniku této naposled uvedené třídy byly již nutné stavební úpravy.

V roce 1990 se elokované pracoviště stalo samostatnou Speciální MŠ při zdravotnických zařízeních. Další stavební zásahy umožnily v roce 1992 otevření 1. třídy ZŠ pro děti s tělesným a kombinovaným postižením. Provoz této ZŠ byl v budově SMŠ ukončen v roce 1995, kdy zásluhou pedagogů, zdravotníků a díky pochopení zástupců města Opavy došlo k rekonstrukci budovy bývalých jeslí na Dostojevského ulici a škola získala svou vlastní budovu.

Součástí SMŠ pro TP děti bylo od roku 1993 do 1.1. 2006 Speciálně pedagogické centrum pro tělesně postižené děti a pro děti s vadami řeči, které se ve své činnosti zabývalo komplexní speciálně pedagogickou péčí o děti s tělesným postižením a děti s vadami řeči . 1.1. 2006 se SPC pro TP stalo součástí ZŠ Slezského odboje v Opavě a SPC pro vady řeči součástí ZŠ Havlíčkova v Opavě.

Od roku 1997 působí při MŠ Klub přátel tělesně postižených dětí Opava.

Současná charakteristika školy:

Mateřská škola je umístěna v jednopatrové budově. V přízemí se nacházejí dvě třídy s WC, umývárny a šatny pro děti i zaměstnance, dvě pracovny na individuální péči, místnost pro psychomotorickou a sociální rehabilitaci s velkou trampolínou a relaxační a terapeutická místnost Snoezelen. Dále se v přízemí nachází pracovní rehabilitační pracovnice, vodoléčba, infrasauna, přípravná jídelna, úklidová komora a logopedické pracoviště. V prostorách přístavby je keramická dílna a místnost pro výpal keramiky. .

V prvním poschodí budovy jsou tři třídy s WC, umývárny a šatny pro děti a zaměstnance, pracoviště ortoptické pracovnice, přípravná jídelna, úklidová komora a ředitelna. Součástí každé třídy je pracovní na individuální péči vybavena PC, logopedickými a jinými speciálními pomůckami.

Všechny třídy jsou vybaveny pomůckami pro vzdělávací činnosti, kompenzačními pomůckami, sportovním nářadím, ribstoly, lavičkami, gymnastickými míči, žíněnkami, audiovizuální technikou, piány nebo elektronickými varhany. Místnost pro psychomotorickou a sociální rehabilitaci je vybavena velkou i malou trampolínou, rotopedem, rehabilitační molitanovou stavebnicí, švédskou bednou, bazénem s míčky a dalším tělovýchovným nářadím a náčiním. Její součástí je též interaktivní tabule.

Celá budova je bezbariérová, schodiště mezi přízemím a prvním patrem řeší zdvižná plošina. Třídy jsou rozděleny na dvě části. Část pracovní a jídelní je vybavena zvedacími stoly a židlemi a část relaxační a pohybová slouží i jako ložnice (denně jsou dětem připravována lehátka). V přípravných jídelnách jsou umístěny velké nerezové dvojřezy a nerezové stoly. V přípravné jídelně v přízemí je instalována myčka nádobí. Vybavení kuchyňek slouží k přípravě stravy, umývání nádobí a termónádobí. Dovážené jídlo je porcováno a ukládáno do vodních lázní, které udržují jídlo v požadované teplotě.

V přízemí budovy se též nachází dílna pro údržbaře, která je vybavena potřebným nářadím. Ve škole je kotelná na plynové topení.

Kolem budovy se rozkládá velká školní zahrada vybavena sestavou pavučina, věží s tobogánem, věží s lávkou, houpacím mostem „Jungle“, houpačkami, šterbinovými prolézačkami, rozhlednou, plastikou lučního koníka a vozu, kreslicími tabulemi, basketbalovým košem a pískovištěm „Čtyřlístek“, vhodným pro tělesně postižené děti, dalšími čtyřmi pískovišti zakrytými foliemi proti znečištění a dřevěnými stoly s lavicemi. Máme zde také 2 zahradní domky, sloužící k uložení zahradních hraček, další domek pro uložení kompenzačních pomůcek, které se v daném roce nevyužívají a plechovou garáž pro služební auto. V létě využíváme k otužování hadici se sprchou nastavitelnou na různé

rozptýlený proud vody. Prostory školní zahrady umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Rodičům se zdravotně postiženými dětmi je umožněn příjezd k hlavnímu vchodu do budovy. Devítimístné motorové vozidlo Volkswagen Transporter umožňuje svoz dětí ke speciálním programovým aktivitám jako je hipoterapie a hydroterapie a dalším akcím školy.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Při škole působí Klub přátel tělesně postižených dětí Opava, který sdružuje rodiče a děti s tělesným postižením, jejich přátele a zainteresované odborníky a jeho hlavním posláním je podpora těchto rodin a integrace dětí s postižením do běžného života. Mezi hlavní činnosti patří organizace ozdravných, integračních a poznávacích pobytů v tuzemsku i zahraničí. Dále klub zajišťuje mimoškolní aktivity (tvořivá dílna, keramická dílna, pomoc při hledání zaměstnání, sportovní aktivity, klub mladých, kamarád na odpoledne a další).

Počet tříd:	5
<i>Medvídci a Motýlci</i>	
- třídy pro děti se zrakovým a jiným zdrav. postižením	2
<i>Sluníčka, Berušky a Broučci</i>	
- třídy pro děti s vadami řeči a jiným zdrav. postižením	3
Počet dětí na jednotlivých třídách	12
Věk dětí:	3 – 7 let

Třídy jsou heterogenní.

Ve třídách podle potřeb pracují pedagogičtí asistenti, případně osobní asistenti.

Kapacita školy je 72 dětí a **kapacita tříd** daná OHS je 12 dětí.

Spolupráce na úrovni školy:

- Se studenty Slezského gymnázia v Opavě- pomoc v zájmových terapiích, při pořádání akcí pro děti.
- Spolupráce se ZŠ Mírová ul. v Opavě.
- Se studenty opavských středních škol a Slezské university při zajišťování aktivit Klubu přátel tělesně postižených dětí.
- Spolupráce se školami samostatně zřízenými pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a všemi SPC působícími v našem regionu.

- Pokračování ve spolupráci s humanitární nadací Zdraví z Bohuslavic. Děti se pravidelně zúčastňují akce „Děti dětem“, kterou tato nadace pořádá u příležitosti oslav vánočních svátků.
- Úzká spolupráce s Klubem přátel tělesně postižených dětí Opava.
- Spolupráce se všemi zdravotnickými pracovníky zainteresovanými do speciální péče.

Spolupráce s rodiči/ zákonnými zástupci, spoluúčast:

- Rodiče mají možnost vstoupit do školy kdykoli během dne, přivádět dítě po dohodě s učitelkou.
- Spolupracujeme s rodiči při plnění cílů TVP.
- S rodiči je vždy konzultován individuální vzdělávací plán vytvořený pro jejich dítě.
- S rodiči probíhá spolupráce formou denních individuálních konzultací v oblastech vzdělávání i speciálně pedagogické péče.
- Naším cílem je vytvoření důvěry , vcítění se do problémů dětí i rodičů, pochopení jejich situace ovlivněné zdravotním postižením dítěte.
- Vztah rodič, dítě, učitelka je založen na vstřícném a partnerském vztahu, ve kterém převažuje důvěra, empatie, tolerance, solidarita, vzájemná pomoc a podpora..
- Učitelky půjčují rodičům odbornou literaturu k problematice, která je zajímavá.
- MŠ organizuje pro rodiče třídní schůzky.
- MŠ organizuje pro rodiče slavnostní akce.

III. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. KRÉDO MŠ ELIŠKA

E - EMPATIE, EFEKTIVITA, ENERGIE

Snažíme se vcítit (**E**mpatie) do problémů zdravotně postižených dětí i jejich rodičů, zákonných zástupců.

L - LÁSKA, LOAJALITA

S úctou a **L**áskou přijímáme všechny děti v naší mateřské škole.

I - INICIATIVA, INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP, INTEGRACE, INKLUZE

Vzdělávání probíhá formou **I**ntegrace v rámci školy.

Ke každému dítěti přistupujeme **I**ndividuálně.

Všechny děti mají vypracovaný **I**ndividuální vzdělávací plán.

Š - ŠTASTNÉ DĚTSTVÍ, DOSPÍVÁNÍ, MLÁDÍ

Snahou všech zaměstnanců je, aby zde děti prožívaly **Š**ťastné chvíle dětství.

K - KAMARÁDSTVÍ

Všichni jsme **K**amarádi a jako **K**amarádi se k sobě chováme.

A - AKTIVITY

Nabízíme dětem speciální i zájmové programové **A**ktivity.

Aktivně prožíváme všechny společné **A**kce školy.

2. KONCEPCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

V naší mateřské škole je hlavní snahou zajistit všem dětem ty nejlepší podmínky pro jejich rozvoj, předškolní vzdělávání, speciálně pedagogickou péči s využíváním speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek a didaktických materiálů, včetně zajištění služeb asistenta pedagoga a léčebné, nápravné a rehabilitační péče.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytováno předškolní vzdělávání ve dvou třídách se zaměřením na zrakové postižení a ve třech třídách se zaměřením na vady řeči. V těchto třídách se vzdělávají i děti s tělesným, mentálním, smyslovým či kombinovaným postižením nebo děti s poruchou autistického spektra. Cílem této organizace je uplatňovat principy integrace v rámci školy a umožnit tím i dětem s těžším postižením zajistit nejen speciální potřeby vyplývající z jejich zdravotního postižení, ale i naplnit potřeby, které jsou prospěšné všem dětem. Je to společné prožívání života v mateřské škole, rozvoj osobnosti a rozvoj kamarádských vztahů, získávání životních zkušeností a dovedností v kontaktu s běžným prostředím a možností vytváření přirozených sociálních vazeb. Integrace v rámci školy ovlivňuje i děti relativně zdravé a učí je novým vztahům a pravidlům jako je tolerance, ochrana a pomoc. Děti v předškolním věku nepovažují život dítěte s handicapem za něco mimořádného, a pokud jsou jim vysvětleny omezené možnosti postižených, berou jejich situaci jako přirozenou součást života. Děti s postižením přinášejí do vzájemných vztahů čistotu, bezelstnost, upřímnost a tím postupně vytlačují násilí, hrubost a agresivitu. Integrace v rámci školy pomáhá všem dětem k osobní zkušenosti vcítit se do problémů jiných, uvědomit si, že i děti s těžším postižením se chtějí radovat, hrát si, smát se a třeba i poprat s kamarádem o hračku.

Naše mateřská škola v rámci předškolního vzdělávání bude poskytovat základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, schopností, zájmů a potřeb a věnovat speciální péči všem dětem se zdravotním postižením. Snaha všech zaměstnanců bude směřovat ke vzájemné toleranci a přátelství k druhým bez rozdílu toho, jaký kdo je, jak vypadá a jaký má handicap. Budeme se snažit vytvářet prostředí, ve kterém se všechny děti budou cítit šťastné a spokojené.

3. VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

1.Cíl: Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

- Poznání a ovládnutí vlastního těla, jeho akčních schopností, případného handicapu s možností rehabilitace, reedukace a kompenzace.
- Komunikace s okolním světem různými výrazovými prostředky, využití alternativní, augmentativní či usnadňované komunikace.
- Rozvíjet schopnost tvůrčím způsobem zaujímat postoje k reálnému i fantazijnímu světu a vyjadřovat je pomocí hry a jinými prostředky seberealizace s využitím kompenzačních pomůcek..
- Zdokonalovat slovní projev adekvátně různým situacím, učit se chápat a umožnit ostatním, aby ho pochopili, a zapojovat se do kolektivu.
- Poznávat a objevovat okolí, v němž dítě žije a seznamovat se s jeho nejdůležitějšími prvky a jevy.

2.Cíl: Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- Poznávat některé kulturní a umělecké projevy svého prostředí, rozvíjet schopnost zajímat se o kulturu své země,
- Zasahovat do svého prostředí, zapojovat se stále aktivněji do různých činností a do života v rodině a společenství, ve kterém dítě žije.
- Vytvářet přátelské vztahy, vyjadřovat bez zábrán vlastní pocity a rozvíjet postoje vedoucí k vzájemné spolupráci, pomoci, ohledu a toleranci k jedincům se speciálními potřebami, nebo jedincům jinak se odlišujícím.
- Navazovat sociální vazby ve stále širších okruzích, učit se vyjadřovat vlastní zájmy a hlediska s ohledem na ostatní.

3. Cíl: Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

- Rozvíjet postupně samostatnost dítěte v základních lidských činnostech postupným zvládnutím vlastního těla, schopnost zapojovat se do společenství, v němž žije, a osvojit si základní lidské návyky péče o zdraví i v rámci podmínek změněných zdravotním postižením.
- Vytvářet si postupně kladný obraz o sobě a budovat vlastní identitu prostřednictvím poznávání sebe sama a hodnocení osobních vlastností, možností i omezení.
- Poznávat a, hodnotit a respektovat odlišné možnosti a formy jednání a vytvářet postupně kritéria vlastního vystupování.

4.FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání bude uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formou zde představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagogické pracovnice s dětmi naplňují konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného a spontánního učení. Toto učení však bude podmíněno aktivní účastí dětí, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, ve skupinách i individuálně. Všechny činnosti by měly obsahovat prvky hry a tvořivosti bez předávání hotových poznatků a slovních poučení. U všech dětí bude uplatněna forma individuálního vzdělávání, včetně doplňujících speciálních programových aktivit.

Všechny děti budou mít vytvořen vlastní individuální vzdělávací plán, který bude zaměřen především na speciálně pedagogické metody a činnosti (reedukační, kompenzační a rehabilitační), které budou působit na optimální rozvoj osobnosti, co největší samostatnosti a nápravy v oblastech jejich handicapu.

U dětí se zrakovým postižením budou do vzdělávacích činností denně zařazována skupinová i individuální pleopticko- ortoptická cvičení, cvičení prostorové orientace a smyslová cvičení. Speciální ortoptickou péčí s dětmi s poruchou binokulárního vidění zajistí ortoptická pracovnice formou individuálních cvičení na zrakovém stimulátoru CAM, na makulotestu, amblyotrenažerech, troposkopu, cheioskopu, lokalyzátoru. S dětmi nevidomými bude zařazeno cvičení v oblasti hmatu – haptika, orientace v prostoru, orientace v šestibodu Brailova písma, samostatnosti v sebeobsluze a hygieně.

U dětí s vadami řeči bude probíhat denně kolektivní logopedická péče, zaměřená na rozvoj smyslového vnímání, hlasových a dechových schopností, rytmus a melodii, artikulační obratnost, motoriku a grafomotoriku, slovní zásobu a vyjadřovací pohotovost. Individuální logopedická péče bude zaměřena na prevenci řečových vad, nápravu prostých i mnohočetných dyslálií a odstraňování vad vyplývajících z opožděného řečového vývoje nebo způsobených DMO, LMD, PAS. Tuto činnost budou provádět učitelky logopedické asistentky pod vedením logopeda, který se dále věnuje dětem s těžšími poruchami (dysfázie, dysartrie, afázie, rozštěpy apod.).

U dětí s tělesným postižením bude stěžejním úkolem věnovat se pohybovým dovednostem v oblasti jemné i hrubé motoriky a nácvikům samostatnosti v oblasti sebeobsluhy a hygieny.

U dětí s těžším kombinovaným postižením se zaměříme na všechny oblasti, kde bude potřeba. Bude uplatňována metoda bazální stimulace neboli podpory formou podnětů všude tam, kde děti vzhledem k jejich postižení nejsou schopny se o dostatečný přísun přiměřených podnětů potřebných pro svůj vývoj samy postarat. Individuální péče bude též zaměřena na poruchy v orofaciální oblasti využitím myofunkční terapie. S dětmi tělesně postiženými a dětmi s kombinovanými vadami dále denně pracuje rehabilitační pracovnice, formou speciálních úkonů a terapií ordinovaných lékařem specialistou.

5. SPECIÁLNÍ PROGRAMOVÉ AKTIVITY – DÍLČÍ PROGRAMY:

SPECIÁLNÍ A PODPŮRNÉ TERAPIE

- PROGRAM PÉČE O DĚTI S VADAMI ZRAKU – ortoptická péče
- PROGRAM LOGOPEDICKÉ PÉČE V MŠ
- PROGRAM INTEGRACE DĚTÍ S TĚŽŠÍM ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM V RÁMCI MŠ
- HIPOTERAPIE – léčba jízdou na koni, 1x týdně, podzimní a jarní měsíce
- HYDROTHERAPIE – pohyb a uvolnění ve vodě a předplavecká průprava, 1x týdně, celoročně
- CANISTERAPIE – léčba přítomností psa - 1x týdně
- CVIČENÍ JÓGY – průběžně v pohybových činnostech
- PRÁCE NA POČÍTAČI – průběžně v rámci individuální péče
- MÍČKOVÁ MASÁŽ - celoročně
- MASÁŽE DĚTÍ A KOJENCŮ – celoročně
- SOLNÁ JESKYNĚ –leden ,únor (místo hydroterapie)
- SNOEZELN – celoročně
- TRAMPOLINING- celoročně
- SAUNOVÁNÍ V INFRASAUNĚ – individuálně v odpo. hodinách
- TEACCH PROGRAM – péče o děti s PAS

ZÁJMŮVÉ TERAPIE:

- MUZIKOTERAPIE „Zpívánky“ – 1x týdně
- MUZIKOTERAPIE - flétna -1x týdně
- MUZIKOTERAPIE – bubny – 1x týdně
- ERGOTERAPIE – výroba keramiky - 2x týdně
- REHABILITAČNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY – 2x týdně

Všechny výše uvedené programové aktivity jsou podrobně rozvedeny v přílohách ŠVP

Další oblíbené formy naplňující vzdělávání jsou akce pro děti a rodiče:

- drakiáda, podzimní či zimní výlety za zvířátky, oslava svátku sv. Mikuláše, vánoční koledování s besídkou, maškarní rej, večírek pro rodiče a zaměstnance, rej čarodějnic, velikonoční malování se studenty, oslava Dne matek, oslava Dne dětí, pěší vycházka, výlet, poslední zvonění, zakončení hydroterapie s vodníkem.

Konkrétní činnosti a příležitosti vedoucí k naplňování cílů v jednotlivých oblastech:

Námětové hry, didaktické hry , pohybové hry, sebeobslužné činnosti, rozhovory, vyprávění, činnosti vyžadující vůli, vytrvalost, sociální a interaktivní hry, společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího charakteru, činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, četba, poslech pohádek a příběhů, konkrétní činnosti týkající se příprav oslav a svátků, příležitosti poznávat mravní hodnoty v jednání lidí, příležitosti poznávat hodnotu věcí a lidské práce, hry a situace , kde se děti učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých, hry a činnosti , které vedou k ohleduplnosti k druhému, společná setkávání , povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému – komunitní kroužky, kreslení, malování, modelování , různé výtvarné techniky, pracovní činnosti, písničky, básničky, taneční hry, smyslové hry, opakovací chvilky, grafomotorická cvičení, hádanky, pohybové činnosti a další.

6. VZDĚLÁVACÍ ZÁMĚR

„Má-li se člověk státi člověkem ,musí být vzděláván...Řekneš: Nicméně jsou lidé velmi tupého ducha, do nichž se nemůže vpraviti nic. Odpovídám: Sotva může být tak zašpiněné zrcadlo, aby aspoň nějakým způsobem nezachycovalo obraz, sotva může být tak drsná tabule, aby se přece něco a nějak nemohlo na ni napsat. Ostatně, je-li zrcadlo znečištěno prachem nebo skvrnami, má se dříve otřít, a je-li tabule drsná , má se uhladit, tak jich bude možné užívat. Tak i mladí lidé, jen když budou hlazeni a broušeni, budou vybroušeni a uhlazeni jedni od druhých, takže konečně všichni budou chápat všechno“.

J.A.Komenský

Program „ S Eliškou slavíme celý rok“ je vlastní program, který vydává ředitelka školy, ale na jeho zpracování se podílely všechny pedagogické pracovnice. Je závazným dokumentem pro tvorbu TVP.Vychází z RVP PV a ze specifík speciálního školství.

Naším cílem je vytvoření co nejoptimálnějších podmínek k rozvoji osobnosti všech dětí, k učení a komunikaci s ostatními a snaha pomoci dětem k dosažení co největší samostatnosti. Vzdělávání je přizpůsobeno potřebám, které vyplývají ze zdravotního postižení dětí.V naší MŠ jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody a celý proces vzdělávání je založen na důkladné pedagogické, psychologické a speciálně pedagogické diagnostice. Ve třídách je zajištěno souběžné působení dvou pedagogických pracovník a působení asistentů pedagoga.

ŠVP umožňuje pedagogům v jednotlivých třídách pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním svých nápadů a uplatněním své pedagogické a speciálně pedagogické způsobilosti. Je dokumentem otevřeným, který se na základě evaluačních činností bude dále dotvářet. Je uspořádán do tématických celků a částí, které jsou rozpracovány v třídních vzdělávacích programech.

IV. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

1. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ NA ŠKOLE

Vzdělávání zajišťují pedagogické pracovnice se speciálně pedagogickým vzděláním dle integrovaného bloku „Slavíme s Eliškou celý rok“, který je součástí ŠVP a je dále rozpracován v TVP jednotlivých tříd. Léčebnou a rehabilitační péči provádějí denně odborné zdravotnické pracovnice (fyzioterapeutka, oční ortoptistka a logopedka). Rehabilitační pracovnice ve své práci s dětmi využívá Vojtovy i Bobathovy metody, skupinové tělesné výchovy, léčebných prvků jógy, cvičení na terapeutických míčích, vodoléčbu (perličková koupel, vířivá lázeň, přísadové koupele) a elektroléčbu (galvanostim, laseroterapie, parafinové zábaly). Tato rehabilitační péče je doplňována hipoterapií, ergoterapií a muzikoterapií. Oční ortoptistka provádí s dětmi individuální cvičení na zrakovém stimulátoru CAM, cvičení na makulotestu, amblyotrenažerech, korektorech, odtlumování na troposkopu, cheiroskopu, a lokalizátoru. O správném postupu v ortoptické a rehabilitační péči rozhodují odborní lékaři (dětský neurolog, rehabilitační lékař a oční lékaři). Logopedka se zaměřuje na nápravu prostých i mnohočetných dyslálií, pracuje s dětmi s opožděným řečovým vývojem, s dětmi, jejichž nedostatky v řeči způsobuje DMO nebo LMD, věnuje se dětem, u nichž je diagnostikována vývojová dysfázie, dysartrie, afázie, koktavost, brebtavost, rozštěpy patra a další těžké vady řeči. Speciální pedagogové- logopedické asistentky pokračují v této nápravě pod pravidelným vedením logopedky.

Děti mají v mateřské škole možnost účastnit se nadstandardních programových aktivit jako je hipoterapie, neboli léčba jízdou na koni, hydroterapie v nedalekém bazénu a canisterapie. Do programu péče o děti se zdravotním postižením je zařazena možnost pobytu v infrasauně, která byla vybudována v prostorách rehabilitace. V relaxační místnosti Snoezelen je využívána senzomotorická terapie, která se snaží uspokojovat individuální potřeby stimulací všech využitelných smyslů. V místnosti pro psychomotorickou a sociální rehabilitaci děti využívají metodu trampolingu a míčkových a olejových masáží. Děti také pracují na počítačích formou hrových vzdělávacích programů. Mají možnost účasti v zájmových terapiích (se sportovním, pěveckým, výtvarným a dramatickým zaměřením, hře na flétnu a bubny). Od roku 2003-2004 pokračuje spolupráce se studenty Slezského gymnázia v Opavě, kteří stále aktivně v těchto zájmových terapiích pomáhají a umožňují tak účast i dětem s těžším postižením.

Postupem let docházelo v běžném hovoru o škole ke zjednodušení názvu na „školka Eliška“. Toho bylo využito k vytvoření postavy copaté Elišky, která se stala logem a symbolem školy. Je vyobrazena na služebním vozidle, v letáčku o škole „provázela děti školním vzdělávacím programem s názvem „Krokem rokem s Eliškou“ a nyní bude pokračovat ve ŠVP s názvem „S Eliškou slavíme celý rok“. Loutka Eliška denně hovoří a pracuje s dětmi ve třídách, které se nazývají: sluníčka, berušky, broučci, medvídci a motýlci. Také je průvodcem školního časopisu „Eliškoviny“. Symbol Elišky je ústředním motivem všeho dění ve škole a provází děti po celou docházku do MŠ. Od 1.1.2008 je Eliška i součástí názvu mateřské školy.

Mateřská škola Eliška je otevřena všem dětem se zdravotním postižením od nejlehčích forem až po těžká postižení, což znamená neustálé vzdělávání všech pracovníků v oblastech speciální péče. To probíhá účastí na vzdělávacích akcích různých akreditovaných vzdělávacích pracovišť, studiem nové literatury a konzultacemi na pedagogických radách. Přijímány jsou kvalifikované pedagogické pracovnice.

2. ORGANIZACE PRÁCE PED.PRACOVNIC A ASISTENTŮ PEDAGOGA

Vzdělávací práci na každé třídě zajišťují dvě pedagogické pracovnice se speciálně pedagogickým vzděláním. Obě učitelky spolupracují na vytváření třídních vzdělávacích programů, konzultují úspěchy či případné nedostatky, které jsou východiskem pro další práci i tvorbu třídních vzdělávacích programů. Spoluvytvářejí přátelské ovzduší třídy, spolupracují s asistentem pedagoga, příp. osobním asistentem, studenty Slezského gymnázia, rodinou i dalšími odborníky.

Učitelka na ranní službě na sebe přebírá řídicí úlohu pro dopolední činnosti(od spontánních činností až do oběda), tzn.:

1. promyslí zaměření a cíle tématických částí a jejich časové rozpětí
2. určí způsoby, formy, organizaci a návaznost jednotlivých činností dne
3. zajistí plnění speciálních dopoledních aktivit
4. pružně reaguje na požadavky ortoptistky, fyzioterapeutky a logopedky

Učitelka na odpolední službě:

1. seznámí se s dopoledním programem tak, aby mohla pomoci v zajištění návaznosti harmonického toku dne
2. úzce spolupracuje se svou kolegyní i asistentem pedagoga
3. promýšlí , zajišťuje a provádí individuální činnosti s dětmi
4. zajišťuje zdárný průběh odpoledních činností

Asistent pedagoga

1. spolupracuje s oběma učitelkami, pomáhá při krmení, hygieně, sebeobsluze , v případě inkontinentních dětí i při přebalování
2. pracuje na základě pokynů pedagoga a rozpisu speciálních programových aktivit, respektuje pedagoga
3. asistuje při manipulaci se speciálními a kompenzačními pomůckami
4. pomáhá ve výchovně vzdělávací činnosti při skupinové práci
5. podporuje dítě při zapojení do skupinové práce

3. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ředitelka školy řídí pracovníky školy a koordinuje jejich práci Vystupuje v právních vztazích jménem školy. Jednotlivé kompetence může přenést na jiné zaměstnance, a to buď v organizačním řádu , v rámci pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců nebo jednorázovým pověřením.

Rozhoduje v plném rozsahu o provozních a organizačních otázkách činnosti školy.

Zástupkyně ředitelky školy zastupuje ředitelku školy v době její nepřítomnosti v plném rozsahu jejích pravomocí (zástupce statutárního orgánu). Organizace výchovně vzdělávacího procesu se řídí platnými právními předpisy a vnitřním řádem školy a školním vzdělávacím programem.

3. PODMÍNKY ZAŘAZOVÁNÍ DĚTÍ DO MŠ

Děti s tělesným nebo kombinovaným postižením:

1x ročně jsou uskutečňovány rehabilitační schůzky za účasti neurologa, rehabilitačního lékaře, psychologa, logopeda a zástupce SPC, které slouží k vzájemnému předávání zkušeností a dalších informací a na základě jejich vyjádření a doporučení příslušného SPC je proveden návrh k zápisu do MŠ.

Děti mentálně postižené jsou zařazovány na základě doporučení SPC pro mentálně postižené

Děti se zrakovým postižením:

Návrh k zápisu provádí oční ortoptistka na základě vyjádření odborných očních lékařů a doporučení SPC pro zrakově postižené.

Děti s vadami řeči:

Pro přijetí dětí do této třídy je důležité psychologické vyšetření, vyšetření klinického logopeda a v některých případech i foniatra. Doporučení k zápisu a přijetí se provádí ve spolupráci s logopedkou PaedDr. Křížovou a Mgr. Lenkou Hercokovou a SPC pro děti s vadami řeči.

Na základě těchto doporučení k vřazení do systému speciálního vzdělávání a souhlasu zákonného zástupce dítěte rozhoduje o přijetí všech dětí ředitelka školy podle § 165 odst.2. písm b) Zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a v souladu s ustanovením § 9 a § 10 vyhlášky č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí a studentů mimořádně nadaných s dodržení stanovené kapacity školy a s přihlédnutím k pedagogickým, hygienickým, ekonomickým a prostorovým podmínkám. Zařazení dítěte se zdravotním postižením může předcházet diagnostický pobyt tohoto dítěte a to v délce 2 až 6 měsíců.

4. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

PEDAGOGICKÉ PRACOVNICE -KVALIFIKAČNÍ PŘEDPOKLADY

Všechny pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornost a pedagogickou způsobilost, kterou si průběžně doplňují formou DVPP nebo samostudiem.

Celkem na škole pracuje 12 pedagog. pracovnic, z toho čtyři s rozšiřujícím vzděláním speciální pedagogiky, šest s bakalářským vzděláním speciální pedagogiky, jedna s magisterským vzděláním speciální pedagogiky a jedna s magisterským vzděláním bez kvalifikace v oboru speciální pedagogiky. Pedagogické pracovnice pokračují ve vzdělávání formou účastí na vzdělávacích akcích různých akreditovaných vzdělávacích pracovišť v oblastech speciálně pedagogické péče, studiem nové literatury a konzultacemi na pedagogických radách. Každá třída má stanovenou zaměření na oblast výchovně vzdělávací práce a speciálně pedagogické péče. Podle tohoto zaměření probíhá u pedagogických pracovnic další vzdělávání a podle dané problematiky jsou shromažďovány vzdělávací materiály. Na základě takto získaných znalostí je poskytováno vzájemné poradenství v rámci školy.

K zajištění kvality vzdělávací práce byly na základě doporučení SPC pro PAS zřízeny funkce asistenta pedagoga.

5. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně.
- Žádné dítě není znevýhodňováno nebo zvýhodňováno, nikdo není podceňován nebo zesměšňován.
- Péče o děti je podporující, sympatizující, je počítáno s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, a kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.
- Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala, podpora dítěte nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si.
- V dětech je rozvíjena citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.
- Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve všech třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.
- Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).
- Je zajištěn pravidelný denní řád, který umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv dle svých potřeb, ale vzhledem k zajištění speciálně pedagogické péče je jim doporučen nástup do 8.30 hod.
- Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.
- Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy.
- Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim

6. ŽIVOTOSPRAVA

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů.
- Strava je dovážena ze Š J Englišova a poté je rozdělována do nádob ve vodních lázních do jednotlivých tříd. Vodní lázně zajišťují potřebnou teplotu jídla.
- Je sledována skladba jídelníčku, v případě nevhodnosti je jídelníček konzultován s vedoucí ŠJ Englišova.
- Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Děti nikdy do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky (mráz pod 10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, inverze, apod.).
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v MŠ.
- Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Po obědě je dětem nabídnut odpočinek na lůžku se zklidněním, pohádkou nebo vyprávěním a dětem, které nemají potřebu spánku, je nabídnuta jiná klidová aktivita mimo lůžko.

7. DENNÍ REŽIM

Režim dne je z důvodů speciálních programových aktivit stanoven pro každou třídu a konkrétní děti individuálně. Učitelky jsou povinny ho pružně přizpůsobovat aktuálním podmínkám a potřebám dětí (nemocnost dětí, pedagog. prac., jiné organizační důvody a pod.). V mateřské škole je dostatečně dbáno na soukromí dětí, pokud mají potřebu uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, je jim to umožněno. Spojování tříd je omezeno na nezbytnou míru.

Scházení dětí, indiv. a skup. hry, komunitní kruh:

Hry dětí probíhají v době od 6.30 do 8.45 hod. a odpolední hry do odchodu dětí od 15.00 do 16.30 hod. Spontánní hry jsou zařazovány i v případech nepřízně počasí místo pobytu venku.

Aktivita řízené pedagogem:

Časové rozložení řízených činností je na každé třídě individuálně zpracované do tematických režimů týdenního programu vzdělávací práce. V těchto režimech jsou zpracovány též další dílčí programové aktivity školy jako hipoterapie, canisterapie, hydroterapie, saunování v infrasauně, práce dětí na počítačích formou hrových výukových programů, Snoezelen, míčkování, trampolining.

Pohybové aktivity:

Denně jsou zařazovány ranní pohybové chvilky se zařazováním prvků jógy, 1x týdně řízená pohybová aktivita, 1x týdně pobyt v bazénu, 1x týdně hipoterapie (děti s tělesným postižením), 1 x týdně pobyt v infrasauně.

Řízená pohybová aktivita je prováděna v místnosti pro psychomotorickou a sociální rehabilitaci, v případě příznivého počasí (v letním období) na školní zahradě.

Pobyt venku:

K pobytu venku jsou převážně využívány prostory školní zahrady, která je vybavena dostatečným množstvím herních a tělovýchovných prvků, pískovišti s kryty (písek je pravidelně vyměňován), pískovištěm pro tělesně postižené, různými typy houpaček, zahradními stoly s lavičkami, velkými tabulemi pro výtvarnou výchovu, stromy a keři.

Délka pobytu venku: Dopoledne od 10.30 do 11.45 hod., odpoledne od 15.00 do 16.30 hod., dle počasí a ročního období. V jarním, letním a podzimním období za velmi příznivého počasí se délka pobytu venku prodlužuje, jelikož se více činností přesouvá na školní zahradu.

Odpočinek, spánek:

Od 12.45 do 14.00 hod. probíhá odpolední odpočinek na lehátkách.

Děti si mohou vzít sebou na lehátko oblíbenou hračku, během odpočinku je pouštěna z radiomagnetofonu relaxační hudba nebo probíhá četba. Pokud dítě neusne do 20 minut, tak může vstát a je mu nabídnut jiný klidný program tak, aby nerušilo spáče. Odpolední spánek v 1. posch. budovy je uskutečňován pouze ve třídě broučků a motýlků. Ve třídě Medvídků se soustředí děti s nižší potřebou spánku a individuálním režimem odpoledního klidu z celé MŠ.

Stravování:

Dopolední svačina se podává od 9.00 hod. - 9.15 hod., oběd kolem 12.00 hod., odpolední svačina kolem 14.30 hod.

Děti jsou vedeny k samostatnému prostírání a odnášení nádobí na určené místo.

V. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Integrovaný blok : S Eliškou slavíme celý rok

A. ZÁSADY PRO ZPRACOVÁNÍ A REALIZACI ŠVP

V rámci vzdělávání uplatňovat a respektovat pedagogické zásady, zejména zásadu úcty ke každému člověku a zásadu ohledu na věkové a individuální zvláštnosti.

Časový prostor i vzdělávací obsah je otevřený, flexibilní, umožňující reagovat na aktuální situaci, vyplývající z možností a schopností dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a míry podpůrných opatření.

B. CHARAKTERISTIKA A ZÁMĚRY BLOKU:

Vzdělávací obsah je rozdělen do dvou částí, které se navzájem prolínají:

- Část speciálně pedagogická
- Část všeobecně vzdělávací – vzdělávací nabídka zahrnující pět vzdělávacích oblastí
 - biologická
 - psychologická
 - interpersonální
 - sociálně – kulturní
 - enviromentální

Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit všem dětem bez rozdílu přirozeně rozvíjet svou osobnost, její individualitu s celkovým citovým postojem k ostatním lidem, světu kolem nás, k člověku, k jeho práci, k rodině, k přírodě, k vlastnímu zdraví, k planetě Zemi, k historii a lidovým tradicím a zvykům. Probudit zájem o poznávání všeho nového a vytvořit tak předpoklady pro další vzdělávání pomáhá dětem a pedagogům loutka Eliška.

Postava dívky Elišky, jejíž jméno je odvozeno z adresy naší školy a v průběhu let se stalo i jejím zjednodušeným názvem (školka Eliška) bude děti provázet celým školním rokem, jeho jednotlivými ročními obdobími, svátky i událostmi. Copatá Eliška je již delší dobu i symbolem letáčku o MŠ, logem na našem školním motorovém vozidle a písmena jejího jména tvoří krédo naší MŠ. Je vyrobena i loutka Elišky, která uvádí jednotlivé tématické celky a tématické části ve všech třídách a v závěru může být využita i ke zhodnocení a ukončení tématického celku či celého integrovaného bloku. Je také symbolem našeho školního časopisu, který má název ELIŠKOVINY. V něm jsou rodiče informováni o činnostech, akcích a událostech, které budou děti prožívat, o zajímavých výročí dětí, jejich přáních a dovednostech. Do tohoto časopisu mohou přispívat všechny třídy, pí. učitelky i rodiče prostřednictvím Eliščiny schránky.

Tento ŠVP úzce navazuje na předchozí ŠVP Krokem rokem s Eliškou. I tentokrát bude Eliška s dětmi kráčet v tématických celcích a částech integrovaného bloku celým

školním rokem , ale závěrem každého celku bude slavnostní prožívání daného tématu. Průběh slavností bude různý, buď uzavřená oslava jen v třídním kolektivu nebo uzavřená oslava s celoškolskou účastí dětí a všech zaměstnanců . Otevřená slavnost bude s účastí rodičovské či širší veřejnosti, která se může konat ve škole nebo mimo prostory školy.

C. ČASOVÝ ROZSAH:

Obsah vzdělávání je rozpracován do 10 tématických celků, které odpovídají přibližně 10 měsícům (září – červen). Každý celek se dále dělí do několika tématických částí, z nichž si každá třída může vybrat a zvolit si časový rozsah . To znamená že tento časový plán je volně přizpůsobitelný tématickým celkům i jejich částem dle jejich náročnosti a odhadovaný časový prostor se dle potřeby může měnit.v následných TVP. Tematické celky i jejich části budou na základě evaluací průběžně doplňovány a obohacovány podle zájmu dětí a vývoje situace. Může být prodlužována či krácena doba jejich trvání, popř. tematické části mohou být nahrazovány i jinými.

D. TÉMATICKÉ CELKY, JEJICH ČÁSTI, ZÁMĚRY A KOMPETENCE

1. TÉMATICKÝ CELEK: ELIŠKA SLAVÍ NAROZENINY

- ❖ **Naše školka Eliška.**
- ❖ **Moje rodina.**
- ❖ **Eliška a její kamarádi.**
- ❖ **Kopu , kopu brambory.**
- ❖ **Vlaštovičko let'.**

Záměry tématického celku:

Navodit radostnou atmosféru ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí v mateřské škole, na společné zážitky. Upevňovat prostorovou orientaci ve třídě, školce, školní zahradě, venku. Utvářet pěkné vztahy mezi sebou navzájem, posilovat prosociální chování v dětské herní skupině, poznávat kamarády. Začínat rozlišovat různé formy jednání a získávat postupně stále větší samostatnost v chování.

Usnadnit dětem poznávání, že jsme každý jsme součástí lidské společnosti, která se řídí určitými pravidly. Podporovat utváření pozitivních vztahů dětí a dospělých, pozitivní tolerance se všemi odlišnostmi.

Uvědomovat si sociální vazby, přátelství, příbuzenství v širší míře a uznávat je jako formu organizace, ve které je třeba volně spolupracovat a navazovat konstruktivní vazby.

Vnímat změny v počasí, přírodě, pozorovat podzimní práce na polích.

Vnímat ptačí svět všemi smysly, vnímat a hodnotit vliv člověka a jeho zásahů do přírody na kvalitu života ptáků i ostatních živočichů.

Seznamovat se se svátky a pranostikami k danému období.

Charakteristika tématického celku:

- seznámení s prostředím MŠ – třídy, šatny, pracovny, přípravný jídelna, zahrada, okolí
- znalosti svého jména, adresy, název třídy, jména kamarádů, své značky, jména učitelů, rodičů, sourozenců,

- znát cestu z domova do MŠ a zpět
- rozvíjení kamarádkých vztahů , podporovat zájem dětí dovést se něco nového o svých kamarádech, o jejich zájmech, handicapech
- seznámení se speciální péčí v naší MŠ(péče o zrak, řeč,tělo) formou přiměřenou dětem
- poznávání pedagogických a provozních pracovníků, asistentů pedagoga, zdravotnických pracovníků,
- zjišťování úrovně sebeobsluhy a hygienických návyků, poznávání předmětů denní potřeby
- poznávání služeb spojených s denním životem – obchody a předměty, které se v nich prodávají,
- osvojování běžných pravidel společenského chování - pozdravit při příchodu i odchodu, poděkovat, omluvit se
- přijímání pravidel v herních situacích a přivykání základním normám
- fyzické i psychické vlastnosti lidí, dovednosti, schopnosti, city
- rozvíjení schopnosti samostatného vyprávění svých zážitků
- seznámení s denním režimem, časovou posloupností jednotlivých činností v MŠ- ráno,dopoledne,poledne,odpoledne-kdy, co děláme
- péče o společné hračky a zařízení – šetrné zacházení, úklid
- sledování změn v přírodě – odlet ptáků do teplých krajín, příprava zvířat na zimu
- sledování počasí, změny, ochlazování, oblékání, příroda kolem nás
- manipulace a experimentování s bramborami a dalšími polními plodinami

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění

2.TÉMATICKÝ CELEK: ELIŠČINA PODZIMNÍ BAREVNÁ SLAVNOST

- ❖ **Ovocný koš.**
- ❖ **Zeleninová zahrádka.**
- ❖ **Barevné stromy.**
- ❖ **Listy, kaštiny,žaludy aneb hrajeme si s přírodninami.**
- ❖ **Podzim klepe na dveře.**

Záměry tématického celku:

Osvojit si jednoduché poznatky o přírodě a jejich proměnách .Sledovat charakteristické rysy podzimního období, péče o své okolí.

Objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka. Vnímat barvy, vůně , velikostí, množství, rozdílností v podzimním období.

Seznámit se s možnostmi využití přírodnin.Rozvíjet zručnost s různým přírodním materiálem.

Chápat některé vztahy mezi prvky nejbližšího přírodního a sociálního prostředí a posilovat úctu k živé i neživé přírodě. Uplatnit vlastní zkušenosti z pozorování a pobytu v přírodě.

Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k přírodě, co je nebezpečné , na co je třeba si dávat pozor.

Seznamovat se s některými kulturními projevy, zvyky a tradicemi důležitými pro nejbližší okolí.

Charakteristika tématického celku:

- pozorování přírody, její estetické vnímání, ochrana, poučení , proč ji neničit
- pozorování sklizně na polích , v zahradách, seznámení s plody stromů a keřů, význam ovoce a zeleniny
- pozorování a dělení podzimního ovoce a zeleniny podle daného kritéria, popis a hygien. návyky spojené s jeho požíváním
- návštěva stanice přírodovědců a chovatelů exotických ptáků
- prohlížení a vyhledávání v přírodopisných encyklopediích
- charakteristické rysy podzimní přírody
- listnaté stromy a jejich poznávání
- sběr přírodnin, stavění z přírodnin
- lepení na společný strom
- lisování listů
- cvičení s přírodninami
- zvyky a obyčeje spojené s podzimem
- pozorování změn v přírodě způsobených vlivem člověka v kladném i záporném smyslu
- proč vznikají kaluže, chladný déšť, studený vítr
- možnost vytváření kalendáře počasí a přírody
- posilování zvědavosti,zájmu, radosti z objevování
- chápat společenské role – dítě – rodič – učitelka
- podzimní práce na zahradách – pomůcky, naše zapojení, význam
- pomoc postiženým kamarádům při pouštění draků, podzimních hrách, činnostech
- podzimní úklid -zahrada – ekologické zaměření – shrabování listů, co se děje v kompostu
- péče o vlastní třídní zahrádku - celoročně

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

3. TÉMATICKÝ CELEK: S ELIŠKOU ZA ZVÍŘÁTKY

- ❖ **Naše tělo**
- ❖ **Naše zdraví.**
- ❖ **Vítr je tu na draka.**
- ❖ **Foukej, foukej větříčku.**
- ❖ **Zavírám, zavírám les, aby sem nikdo nevezl.**

Záměry tématického celku:

Rozvíjet všechny smysly. Vytvářet si životní postoje prospívající zdraví, osvojovat si poznatky o svém těle, získávat povědomí o způsobu osobního zdraví a bezpečí.

Objevovat postupně své vlastnosti spolu s poznáváním vlastního těla a respektováním ostatních. Poznávat vlastní fyzické a motorické schopnosti a uvědomovat si i své nedostatky. Osvojovat si základy péče o vlastní tělo vytvářením základních zdravotních a sebezáchovných návyků a vyhýbat se přímému nebezpečí. Probudit zájem o péči o své zdraví a učit se předcházet úrazům a nemocem. Změny v počasí – důležitost oblékání.

Všímat si změn v přírodě. Uvědomit si, že příroda kolem nás se mění v souvislosti s ročními obdobími.

Význam péče člověka o volně žijící zvířata. Získávání vztahu ke všemu živému kolem nás, citlivosti k živým tvorům, k přírodě. Pozorovat zvířata a hmyz, jak se připravují na zimu a chystají zásoby. Uskutečnit podzimní výlet za zvířátky.

Charakteristika tématického celku:

- lidské tělo: celkový obraz o těle a jeho částech
- hygiena, zdraví a péče o tělo, nemoci a bolest: nejběžnější nemoci a jejich příznaky
- způsoby předcházení některým nemocem

- služby související se zdravím: nemocnice a lékař, zájem o práci lékaře, překonávat obavy z návštěv u lékaře, příprava dítěte na případný pobyt v nemocnici, prostředí, zdravotnický materiál
- určování předmětů souvisejících s péčí o tělo a povoláním lékaře
- rozlišování pravé a levé strany
- rozlišování a předcházení nebezpečí, úrazům
- zdravotní postižení kamarádů
- zařazování her na téma rodina, přátelství
- pochopení vztahu mezi jednáním a důsledkem (př. nebezpečné chování na cestě - úraz, nedostatek teplého oblečení – nachlazení)
- opatrné chování vůči cizím, neznámým lidem, důvěra v lidi blízké, v jejich rady, pokyny
- poznávat nebezpečné předměty, přístroje, vést děti k opatrnosti
- péče o nemocné a staré lidi – úcta k jejich osobnosti a stáří
- pomoc postiženým kamarádům při pouštění draků, podzimních hrách, činnostech
- matematické a prostorové pojmy – geom. tvary, počet, velikosti, polohy – draků, vlaštovek, listů (tvary a barvy)
- rozlišování zvířátek, která žijí v lese, na poli, na dvoře, zahradě,
- příprava zvířátek na zimní spánek
- listnaté a jehličnaté stromy-hledat rozdíly

Kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Sociální a personální kompetence

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

4. TÉMATICKÝ CELEK: ELIŠKA SE TĚŠÍ NA JEŽÍŠKA

- ❖ Mikuláš, je tu zas.
- ❖ Čertíků se nebojíme aneb žerty s čerty?
- ❖ Kouzelný čas vánoc s Ježíškem.
- ❖ Tajná vánoční přání.

Záměry tématického celku:

Příprava společných slavností, seznamovat se s tradicemi vánočních svátků. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je. Uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás. Podporovat potřebu společného sdílení nejkrásnějšího období v roce – vánoce. Učit se úctě k rodičům, lidem, věcem...

Přibližovat české lidové tradice, posilovat prosociální chování, rozvíjet povědomí o důležitých lidských hodnotách (úcta, pokora, obdarování, sdílení, souznění). Přibližovat a zpřístupňovat dětem lidové slovesnosti. Seznamovat se s některými kulturními projevy, zvyky, tradicemi a pranostikami.

Charakteristika tématického celku:

- příprava na advent, vánoce, zvyky, obyčeje
- příprava oslav svátku sv. Mikuláše
- posilování lásky k rodině, kamarádům, lidem
- rozvíjení citu pro krásu a tvořivost
- spoluprožívání radosti ze společné přípravy na vánoční svátky
- seznamování s výtvarnými technikami, výzdoba MŠ, výroba vánočních ozdob, dárků, pečení vánočního cukroví,
- příprava vánoční besídky, vánoční písně, koledy
- vánoční pohlednice – pošta, povolání listonoše
- četba zimní pohádky – Sněhová královna
- zacházení se svíčkami, důležitost bezpečného zacházení, přítomnost dospělého, prevence vzniku požáru
- přání svým blízkým, kamarádům- co jim přejeme dobrého
- upevňování pocitu štěstí a spokojenosti (víra), společné prožívání ván. svátků v rodině, ve skupině dětí (ve třídě)
- vánoční nadílka zvířátkům, zdobení stromku v přírodě ovocem a zeleninou pro zvěř
- odkud se vzalo uhlí – vznik, účel, význam
- zpívání koled se sousedy nebo školami v oblasti spolupráce (pozvání blízkých obyvatel)
- seznámení s biblickým příběhem, proč slavíme vánoce

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

5. TÉMATICKÝ CELEK: ZIMA,ZIMA,ZIMA JE , ELIŠKA SE RADUJE

- ❖ **Mráz na okna maluje.**
- ❖ **Zimní radovánky.**
- ❖ **Eliška na návštěvě u Eskymáků.**
- ❖ **Eliščina zimní olympiáda.**
- ❖ **Huboval vrabčák na zimu.**

Záměry tématického celku:

Vnímat krásu přírody v zimě. Aktivně poznávat a rozvíjet u dětí poznatky a zájem o živou i neživou přírodu, její proměny a zákonitosti . Vést děti k její ochraně.

Vhodnou stimulací se učit kontrolovat a ovládat své tělo, rovnováhu a koordinaci práce rukou s hrubou motorikou. Manipulovat s předměty a materiály, které poskytuje nejbližší okolí.

Vytvářet povědomí o existenci jiných kultur a národností. Vytvářet podmínky pro základy práce s informacemi. Vytvářet elementární povědomí o přírodních zákonitostech jejich vlivu na člověka. Zaměřit se na experimentování, pokusy a utvářet povědomí o různosti kulturního a přírodního prostředí.

Charakteristika tématického celku:

- charakteristické znaky zimy-sníh, mráz, tvoří se led, fouká ledový vítr, sněhové bouře
- kalendář počasí a přírody
- zimní oblečení, chránit se před chladem
- seznámení s nemocemi charakteristickými pro období zimy
- zvířata a ptáci v zimě, péče o ně, jak ve městě, tak v lese
- prožívání zimních radovánek se sněhem, vlastnosti sněhu ledu- nebezpečí uklouznutí, význam posypu na cestách a chodnících
- přípravy jednoduchých pokusů – rozpuštění a zamrzání vody, tání ledu, sněhu, srážení páry
- seznamování s poznatkem, že sníh chrání přírodu (pole, louky, zahrady)
- posilování společného dosahování cíle – vést ke společnému prožívání vítězství, k pomoci slabšímu (zimní OH), pochopit význam fair play
- seznámit s tradicí OH
- realizace a dramatizace zimní olympiády ve třídě i na zahradě
- upevňování vědomí vlastní bezpečnosti při zimních sportech – vhodná ochrana – helma, brýle
- rozvíjení fyzických dovedností při zimních sportech – bobování, koulování
- prohlížení encyklopedií a časopisů – hledání obrázků, kde lidé žijí jinak

- vytváření eskymáckého iglů z kostek cukru
- práce s mapou
- tvoření na sněhu – sněhuláci, iglů,

Kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

6.TÉMATICKÝ CELEK: ELIŠČINO MAŠKAŘENÍ

- ❖ **Za horama, za dolama.**
- ❖ **Kominíku, jsou komíny čisté?**
- ❖ **Princeznička na bále.**
- ❖ **Pohádkové čtení.**
- ❖ **Skřítkové a strašidylka.**

Záměry tématického celku:

Získat vztah ke knize a seznámit se , jak s ní zacházet a kde ji hledat.

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální, neverbální(výtvarné,hudební,pohybové, dramatické). Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda,čísla).Vnímat knihu jako“nositelku“ zajímavého příběhu, a tak prohlubovat vztah k budoucímu čtenářství. Dokázat propojit informace z pohádky s hrou
Poznat masopust v hudbě, lidových zvycích, v literatuře, podporovat tvůrčí aktivitu dětí při vyrábění masopustních rekvizit.

Osvojovat si vlastnosti, jako je zvědavost, úcta, umění oceňovat ostatní a pocit sounáležitosti s nejbližším okolím.a jeho kulturními a uměleckými projevy.

Charakteristika tématického celku:

- vlastnosti pohádkových postav – kladné , záporné, rozlišování dobra a zla
- dramatizace pohádek
- hry s maňásky a loutkami, výroba
- srovnávání veršovaných a prozaických pohádek
- rozvoj tvořivosti a fantazie při přípravě maškarního reje
- výtvarné zpracování tématu – masky, loutky,
- radostné prožívání přípravy i samotného karnevalu
- seznámení s obdobím masopustu
- zacházení s knihami, péče o ně
- knihovny – účel a použití, povolání související s knihami(ilustrátor, spisovatel, knihovník , prodejce knih)
- při výrobě loutek a kostýmů seznamování s různými materiály a jejich vlastnostmi
- poznávání kladných a záporných hrdinů – vztahy mezi nimi – poučení
- chápání rozdílu mezi pohádkou a skutečností
- zaměstnání táty a mámy
- řemesla dávno minulá i současná s exkurzemi
- návštěva divadelního představení

Kompetence k učení:

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

7. TÉMATICKÝ CELEK: HURÁ ELIŠKO, JARO JE TU!

- ❖ **Jarní brána otvírá se .**
- ❖ **Uvívíme věneček.**
- ❖ **Zvířecí rodinky.**
- ❖ **Hody, hody tralala, už jedeme do jara.**
- ❖ **Na tom našem dvoře.**

Záměry tématického celku:

Všímat si nového života v přírodě, lidových tradicích a zvyků., rozvíjet tvořivost, správně používat materiály. Přiblížit dětem prostřednictvím hry lidové tradice a zvyky, vést je k úctě k lidovým tradicím, společně sdílet velikonoční čas. Poslouchat lidové písně, učit

se je. Chápat obsah lidových pohádek, říkanek, koordinovat pohyby těla, získávat obratnost v pohybech. Poznávat a popisovat části rostlin a jejich životní cyklus. Cítit odpovědnost za péči o rostliny. Správně tvořit jednoduché věty, pojmenovávat různé jevy, poznávat tvary, barvy v přírodě, procvičovat vizuální a motorickou koordinaci. Posilování vlastní zodpovědnosti ve vztahu k přírodě a k životu na Zemi. Upevňovat poznatky o ochraně zdraví, nebezpečí požití jedovatých a neznámých rostlin, jejich účinků na zdraví.

Charakteristika tématického celku:

- změny v počasí, probouzení přírody
- srovnávání ročních období
- příprava půdy pro jarní setí, sázení, růst rostlin, péče o ně
- pozorování rostlin, jejich částí, sensorických vlastností (tvar, vůně, barva)
- pozorování vztahů mezi rostlinami a lidmi (potrava, léčivé byliny)
- rozhovory o životním prostředí a způsobech jeho ochrany
- zvířátka a jejich mláďátka
- charakteristické rysy zvířat domácích, hospodářských a lesních, jejich význam a užitek, sledování návratu ptáků
- příprava na svátky jara, velikonoční zvyky, tradice – tvořivost, estetika
- změny v oblékání na jaře
- pohybové činnosti, sport, význam zdravé výživy na jaře
- střídání ročních období – charakteristika
- práce na zahrádkách - předměty, pomůcky, stroje, činnosti, význam
- vztah rodič – dítě, u zvířat – péče matky o své mládě, city, chování
- poznávání a pojmenovávání několika druhů jarních květin
- vyhledávání jarních květin a jiných znaků jara v encyklopediích, dětských knihách, časopisech,

Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů:

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

8. TÉMATICKÝ CELEK: SLAVNOST ČARODEJNIC

- ❖ Místa , kde jsme doma.
- ❖ Naše planeta Země.
- ❖ Barvy duhy a zelená je nejen tráva.
- ❖ Létá, pluje, jede, že by koště?
- ❖ Rej čarodějnic

Záměry tématického celku:

Získat povědomí o správném chování člověka k přírodě a životnímu prostředí. Vytvářet základní kulturní a společenské postoje dětí. Samostatně se výtvarně vyjadřovat. Dodržovat kulturní a společenské návyky. Rozvíjet povědomí o životě zvířat a lidí na planetě Zemi a získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti. Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, s planetou Zemí. Poznávání Nových kultur. Být ochoten otevřeně vnímat okolní svět, reagovat vstřícně na projevy přátelství, respektovat povahové odlišnosti ostatních.

Charakteristika tématického celku:

- uvědomování si co je den, noc, slunce, měsíc
- život lidí na Zemi- města, vesnice, domov dětí
- ekologie Země, třídění odpadu, životní prostředí
- seznamování s různými místy naší Země – bydliště, rodiště, rekreační oblasti, hlavní město (sídlo prezidenta republiky)
- seznámení s pojmem planeta Země, její postavení ve vesmíru
- co na planetě najdeme – pevniny, moře, ostrovy, hory, řeky, lesy, pouště atd.
- seznamování s dopravními prostředky
- význam a rozlišování dopravních prostředků podle místa a způsobu jejich pohybu
- srovnání života u nás a jinde – shodné znaky, rozdíly
- naše město, náš kraj, místo, kde jsem doma
- možnosti dorozumění s lidmi v jiném státě – komunikační hry
- pravidla slušného chování – zdravení, poděkování, pomoc starším
- postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat kolem sebe pořádek
- vaření a ochutnávání různých čajů
- čtení z knihy Malá čarodějnice, práce s příběhem
- prohlížení knih a hledání ilustrací s tématem čarodějnic
- seznamování dětí s tradicí Slet čarodějnic
- rozhovory o čarodějnicích v pohádkách – ve kterých se vyskytuje, jaké má vlastnosti, která zvířata k ní patří
- práce s říkadly, hádankami, slovní říčky, rýmy....

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikační kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

9.TÉMATICKÝ CELEK: ELIŠKA PŘEJE MAMINKÁM

- ❖ **Překvapení pro maminku.**
- ❖ **Šel zahradník do zahrady.**
- ❖ **Svět kolem nás.**
- ❖ **Bez vody se nedá žít.**
- ❖ **Řeky a moře nejen moře vody je.**

Záměry tématického celku:

Uvědomovat si význam rodiny, uvědomit si nejbližší členy své rodiny, vztah k mamince, poznat strukturu rodiny. Prožít radostně sváteční událost –Svátek matek.. Vědět, že rodina ochrání naše osobní soukromí a bezpečí.Upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, seznamovat se světem rostlin a živočichů. Vědět, že je správné třídit odpad a chovat se k přírodě ekologicky . Hledat odpovědi na otázky týkající se živých tvorů. Vnímat proměny v přírodě i v náladě lidí. Seznamovat se s koloběhem vody v přírodě, významem přehrad, jak se dostane pitná voda do našich kohoutků, vést děti k neplýtvání vodou, seznámení s pojmy, dešťík, liják bouřka, krupobití, povodeň.

Charakteristika tématického celku:

- zaměření na rodinu, její příslušníky
- vést děti k uvědomění si citového zázemí v rodině, úcta, láska, poděkování mamince
- společná příprava dárečku, vystoupení k svátku matek
- hovořit s dětmi o pracích na zahradě, náradí, profese, materiály
- změny v počasí, přírodě – kalendář
- květiny zahradní, luční, pokojové , stromy, keře, plody
- péče o přírodu zalévání, ošetřování, co potřebují rostliny k růstu, význam živin
- vlastní péče o zahrádku na školní zahradě – význam dešťů , slunce a tepla pro přírodu
- umět se postarat sám o sebe, oblékání, svlékání,obouvání...
- jak jsme přišli na svět

- charakterové vlastnosti lidí – dobré i špatné – užití knih, vlastní zkušenosti...
- chování doma a v MŠ – shoda, rozdíly...
- koloběh vody v přírodě zavlažování, význam pro člověka
- život v moři, ve vodách, v trávě, pod zemí, ve vzduchu, v horách, na severu či v tropech...

Kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

10. TÉMATICKÝ CELEK: ELIŠKA SLAVÍ S DĚTMI Z CELÉHO SVĚTA

- ❖ **Kamarádi z různých zemí-cesta kolem světa.**
- ❖ **Máme rádi zvířata.**
- ❖ **Čtyři roční období.**
- ❖ **Eliščina letní olympiáda.**
- ❖ **Hurá na prázdniny!**

Záměry tématického celku:

Osvojovat si sounáležitost s ostatním světem, seznamovat děti s technickým pokrokem ve vývoji dopravních prostředků, hledání souvislostí mezi dopravou a životním prostředím. Seznamovat se se světem lidí, různých národností, odlišných kultur. Vědět, že svět není jen místo, kde žijeme, ale je i daleko za hranicemi Česka. Nahlédnout i do minulosti na základě her a metod prožitkového učení. Vědět o přírodních rezervacích plných krásy a zajímavých živých tvorů. Osvojit si správné chování návštěvníků zoologické zahrady ke všem živočichům a rostlinám. Vědět, že činnosti člověk mohou ovlivnit život zvířátek i vzhled přírody kolem nás.

Charakteristika tématického celku:

- radostné prožívání svátku MDD
- cestování, výlety, prázdniny, chování na cestách, upozorňovat na nebezpečí vody, slunění
- co potřebujeme na výlet

- poznávání památek a významných míst v blízkém okolí
- poznávání exotických zvířat : charakteristické rysy, potrava, původní výskyt, chování, zvláštní péče
- volně žijící zvířata , ptáci a hmyz
- návštěva muzea
- povolání veterinář, ošetřovatel v zoo
- rozloučení s budoucími školáky, hovořit s dětmi o budoucí škole
- letní sporty – realizace letní olympiády na zahradě
- práce s encyklopedickými listy
- nebezpečí hrozící v dopravních prostředcích
- ochrana před sluncem (zrak, kůže) – zásady , přiměřené oblékání
- výlety, procházky s rodinou, jak děti tráví s rodiči volný čas, co pro ně rodiče připravují, jak se jim věnují
- charakter. lesní přírody, počasí, změny v přírodě
- plán prázdnin – kam děti pojedou, činnosti o prázdninách
- co umí předškolák – čísla, písmena, podepsat se apod.
- návštěva lesa, život v lese, ochrana a péče o les, význam

Kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikační kompetence

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

V. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cíl evaluace:

Cílem evaluace bude ověřovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností v naší mateřské škole, vyhodnocovat podmínky školy. Evaluace a autoevaluace budou nezbytnou součástí vzdělávacího procesu. Naší snahou je, aby hodnotící systém byl smysluplný a poskytoval pedagogickým pracovníkům účelnou a pravdivou zpětnou vazbu o efektivitě školního vzdělávacího programu a o výsledcích vlastní práce. Součástí každé evaluační činnosti bude její vyhodnocování, které bude zahrnovat i návrhy opatření, případně i návrhy na další úpravu ŠVP. ŠVP bude stále pracovním materiálem celého kolektivu pedagogů na naší škole. Na závěr školního roku bude vytvořena shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího programu a vést k úpravám tohoto programu.

Při evaluaci si budeme vždy klást tyto otázky:

- Co hodnotíme?
- Proč hodnotíme?
- Co se chceme dovědět?
- Jak hodnocení ovlivní naši další činnost?

Abychom získaly kvalitní a co nejobektivnější zpětnou vazbu bude třeba dbát na tyto zásady:

- Naučit se uvědomovat si nedostatky, připustit, že vůbec nějaké máme.
- Odhalení a pojmenování příčin – proč tomu tak je
- Zvolení nových, účinnějších postupů, tj. náprava.

Oblasti evaluace:

1. Kvalita naplňování zvolených záměrů, programových cílů včetně kvality výsledků vzdělávání u dětí

Cíle :	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů, v rámci zrealizované vzdělávací nabídky stanovit případná opatření do dalšího tematického celku v rámci integrovaného bloku
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení tematické části a následně tematického celku, v pololetí a na konci roku
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- záznam do denní myšlenkové mapy- evaluace tematické části a tematického celku- pololetní a výroční hodnocení TVP- IVP jednotlivých dětí – záznamy- pedagogické rady
Kdo:	Učitelky

2. Kvalita způsobů zpracování učiva – soulad – ŠVP – TVP – RVP, jeho realizace – vyhodnocování tematických celků

Cíle:	Ověřit soulad ŠVP-TVP-RVP, soulad vytvořených tematických celků a částí daného integrovaného bloku, vhodnost způsobů zpracování ŠVP a TVP, zda jsou přehledné a funkční reflektující cíle všech oblastí, prověřit přínos realizovaného projektu všem dětem .
-------	--

Časový rozvrh:	V průběhu i závěru tématických celků, pololetní a výroční vyhodnocování, výstup – vyhodnocení – zpětná vazba – červenec .
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - kritéria souladu RVP a ŠVP, - průběžné vyhodnocování společně s dětmi - konzultace učitelek - konkrétní pojmenování pozitivních , ale i negativních zjištění - vyvození závěrů, - pozorování běžné i záměrné - pedagogické rady - hospitační záznamy - záznamy pedagogické a speciálně pedagogická diagnostiky - dotazníky - vlastní hodnocení školy
Kdo:	Učitelky , ředitelka, zástupkyně

3. Kvalita vzdělávací práce pedagogů i součinnosti provozních pracovníků

Cíle:	Hodnocení vlastního průběhu realizace vzdělávacího procesu z hlediska používaných metod a forem práce, hodnocení součinnosti pedagogických a provozních pracovníků
Časový rozvrh:	průběžně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring - vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace - dotazníky + výstup - pedagogické rady - provozní porady
Kdo:	Učitelky, ředitelka, zástupkyně

4. Osobní rozvoj pedagogů

Cíle:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu.
Časový rozvrh:	Průběžně, 1x za rok dotazníky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - konzultace - pedagogické rady - hospitace - monitoring - dotazníky
Kdo:	Učitelky, ředitelka, zástupkyně

5. Evaluace speciálních programových aktivit

Cíle:	Hodnocení speciálních programových aktivit ve vztahu k naplnění vzdělávacích záměrů a vzdělávacích cílů a v souladu s koncepcí školy. Hodnocení pokroků v oblastech speciálně pedagogické péče.
Časový rozvrh:	Průběžně, 3x ročně v IVP.
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- tvorba, aktualizace a vyhodnocení IVP- konzultace pedagogů a odborných zdravotnických pracovníků- konzultace pedagogů a poradenských pracovníků- pedagogické rady- rehabilitační schůzky- konzultace s logopedkou- konzultace učitelky-rodíče
Kdo:	Učitelky, ředitelka, zástupkyně

6. Evaluace zájmových terapií

Cíle:	Hodnocení zájmových terapií ve vztahu k naplnění vzdělávacích záměrů a vzdělávacích cílů a rozvoji osobních pokroků dětí..
Časový rozvrh:	Pololetní a výroční hodnocení..
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- konzultace s rodiči- konzultace vedoucí zájmových terapií –ostatní učitelky- zapojení do soutěží- výstavy pro veřejnost- vystoupení pro rodiče- třídní schůzky
Kdo:	Učitelky, vedoucí zájmových terapií

7. Speciálně pedagogická diagnostika-tvorba individuálních vzdělávacích plánů

Cíle:	Zhodnotit pokroky jednotlivých dětí v oblastech jejich handicapu, stanovit postupy speciálně pedagogické péče, vytvořit přehled o individuálních potřebách dětí.
Časový rozvrh:	Říjen, leden červen a průběžně dle potřeby stanovení případných opatření
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- tvorba IVP dle stanovených kritérií – grafických a písemných- aktualizace a vyhodnocování- spolupráce učitelek a odborníků- konzultace učitelek- konzultace s rodiči- pedagogické rady- kontrola speciálně pedagogické dokumentace- návštěvy poradenských pracovníků
Kdo:	Učitelky, ředitelka, zástupkyně

8. Evaluace personálních podmínek

Cíle:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP, kvalifikovanost pedagog. týmu, DVPP ve vztahu k ŠVP a naplnění cílů a specializaci pedagogů, efektivní personální zabezpečení
Časový rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- dotazníky- průběžné vzdělávání ped. pracovníků- kontrolní činnost- hospitace- pedagogické a provozní porady
Kdo:	Učitelky, ředitelka, zástupkyně , provozní pracovnice

9. Evaluace materiálních podmínek

Cíle:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP <ul style="list-style-type: none">- budova, technický stav- vybavení tříd - nábytek- pomůcky, hračky, kompenzační pomůcky- školní jídelna-výdejna – soulad s legislativou
Časový rozvrh:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- dotazníky- záznamy z pedagogických a provozních porad- kontrolní činnost
Kdo:	Všechny pracovnice dle místa pracovní působnosti

10. Evaluace ekonomických podmínek

Cíle:	Hodnocení činnosti v oblasti ekonomiky školy, čerpání mzdových nákladů, účelnost, efektivnost hospodaření, získávání sponzorských příspěvků
Časový rozvrh:	4x ročně – přehled čerpání, průběžné sledování
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none">- Tabulky - hospodaření- výroční zprava o hospodaření- konzultace- pedagogické a provozní porady- sponzoring
Kdo:	Ekonom, ředitelka, zástupkyně – dle stanovených kompetencí

11. Evaluace organizačních podmínek školy

Cíle:	Zhodnotit účelnost, vhodnost a promyšlenost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP a provádění speciálních programových aktivit a zájmových terapií
-------	---

Časový rozvrh:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring - hospitace - spolupráce s odbornými zdravotnickými pracovníci - konzultace - dotazníky - pedagogické a provozní porady
Kdo:	Všechny pracovnice dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

12. Evaluace spolupráce s rodinou

Cíle:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Časový rozvrh:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring - fotodokumentace - speciální programové aktivity a zájmové terapie - rozhovory s rodiči - dotazníky - pedagogické a provozní porady
Kdo:	Učitelky, ředitelka, rodiče – dotazníky, zástupkyně

13. Evaluace spolupráce SG, KPTPD Opava, zřizovatelem, veřejností

Cíle:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů ve ŠVP
Časový rozvrh:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznamy z jednání - fotodokumentace - konzultace se zástupci OŠMS KÚ - vystoupení dětí na veřejnosti - akce pro rodiče - prezentace školy na veřejnosti - úspěšnost grantů - tiskové zprávy - zprávy ČŠI - účast v soutěžích - pedagogické a provozní porady
Kdo:	Ředitelka, zástupkyně, pracovnice dle stanovených povinností

Školní vzdělávací program se vydává ke dni 1.9.2010